

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

† Daniel

Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

BUCURIA COMUNIUNII ȘI DINAMICA MISIUNII CREȘTINE

*Lucrarea Bisericii în societate
în anul 2016*

BASILICA

BUCUREȘTI

2017

† Daniel
Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române

Bucuria comuniunii și dinamica misiunii creștine

*Lucrarea Bisericii în societate
în anul 2016*

BASILICA
București – 2017

Cuprins

- ◆ Notă editorială..... 5

CAPITOLUL I BISERICA ÎN SOCIETATE

- ◆ **Cooperare misionară și responsabilitate socială**
Raport – sinteză citit în cadrul ședinței anuale a Adunării eparhiale a Arhiepiscopiei Bucureștilor, Reședința Patriarhală, 4 februarie 2016 37
- ◆ **Priorități ale Bisericii: viață spirituală și educație, sănătate și filantropie**
Cuvânt rostit la deschiderea ședinței anuale de lucru a Consiliului Național Bisericesc, din data de 7 februarie 2017, privind evaluarea activităților Bisericii Ortodoxe Române pe parcursul anului 2016..... 47

CAPITOLUL II ACTE SINODALE, GRAMATE ȘI ACTE DE SFINȚIRE

- ◆ Tomos sinodal al Bisericii Ortodoxe Autocefale Române pentru canonizarea Sfinților Cuvioși Neofit și Meletie de la Mănăstirea Stânișoara și a Sfinților Cuvioși Daniil și Misail de la Mănăstirea Turnu făcut public la data de 28 septembrie 2016, în biserica Mănăstirii Sfântul Antim – Troianu, cu hramul „Izvorul Tămăduirii”, la sărbătoarea Sfântului Antim Ivireanul..... 71

- ◆ Tomos sinodal al Bisericii Ortodoxe Autocefale Române pentru proclamarea înființării Mitropoliei Ortodoxe Române a celor două Americi și a Episcopiei Ortodoxe Române a Canadei, pentru modificarea teritorială a Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a celor două Americi și pentru schimbarea titlaturii acesteia în Arhiepiscopia Ortodoxă Română a Statelor Unite ale Americii, făcut public la data de 30 octombrie 2016, în Catedrala patriarhală din București..... 75
- ◆ Gramată patriarhală de ridicare în demnitatea de mitropolit a Înaltpreasfințitului Părinte Nicolae Condrea, care va purta titlatura de Arhiepiscop ortodox român al Statelor Unite ale Americii și Mitropolit ortodox român al celor două Americi, făcută public la data de 30 octombrie 2016, în Catedrala patriarhală din București..... 83
- ◆ Act de sfințire semnat cu ocazia sfințirii picturii bisericii Parohiei Afumați II, Protopopiatul Ilfov Nord, 28 februarie 201689
- ◆ Act de sfințire semnat cu ocazia târnosirii bisericii Parohiei Otopeni, Protopopiatul Ilfov Nord, 10 septembrie 2016 93
- ◆ Act de sfințire semnat cu ocazia târnosirii bisericii, sfințirii picturii de la clopotniță și binecuvântării lucrărilor realizate la muzeul Mănăstirii Antim, 26 septembrie 2016 97
- ◆ Act de sfințire semnat cu ocazia punerii pietrei de temelie a Paraclisului cu hramurile Sfântul Ierarh Martir Antim Ivireanul și Sfântul Voievod Martir Constantin Brâncoveanu și a Centrului pentru protejarea și conservarea patrimoniului cultural al Mănăstirii Snagov, 1 octombrie 2016.....103
- ◆ Act de sfințire semnat cu ocazia sfințirii altarului de vară al Mănăstirii Plumbuita, Protopopiatul Sector II Capitală, 9 octombrie 2016.....107

- ◆ Act de sfințire semnat cu ocazia târnosirii bisericii
Parohiei Sfântul Nicolae – Albă, Protopopiatul Sector I Capitală,
16 octombrie 2016 111

CAPITOLUL III

MESAJE

- ◆ **Sărbătoare la 40 de ani de slujire ortodoxă românească în Bavaria**
Mesaj la împlinirea a 40 de ani de la înființarea Parohiei ortodoxe românești „Nașterea Domnului” din München, Germania, 17 ianuarie 2016 117
- ◆ **Bunătățile lui Dumnezeu – darurile Sale pentru lume**
Mesaj adresat cu ocazia *Săptămânii de Rugăciune pentru Unitatea Creștinilor*, 18-25 ianuarie 2016..... 119
- ◆ Mesaj adresat Preafericirii Sale NEOFIT, Patriarhul Bulgariei, cu ocazia sărbătoririi zilei Sale onomastice, 21 noiembrie 2016 121
- ◆ **Activități ale slujitorilor Bisericii pentru Unirea Principatelor Române**
Mesaj la Sesiunea aniversară *24 ianuarie 1959 – Unirea Principatelor Române*, Aula Academie României, 22 ianuarie 2016..... 123
- ◆ **Minoritatea Romilor de la robie, la libertate și speranță**
Mesaj transmis cu ocazia împlinirii a *160 de ani de la Dezrobirea Romilor în Principatele Române*, eveniment organizat de Departamentul pentru Incluziune Socială și Drepturile Omului din cadrul Guvernului României, la Muzeul Național de Artă al României, 19 februarie 2016 131

- ◆ **Comuniune frățească în diaspora română**
 Mesaj la târnosirea bisericii românești cu hramurile
 „Acoperământul Maicii Domnului și Sfinții Cuvioși Daniil Sihastrul
 și Paisie de la Neamț” din orașul Jönköping, Suedia,
 28 februarie 2016 137

- ◆ **Să ne rugăm pentru însănătoșirea Regelui!**
 Mesaj adresat Casei Regale a României cu privire la starea
 de sănătate a Majestății Sale Regele Mihai I al României,
 București, miercuri, 2 martie 2016 141

- ◆ **Slujire ortodoxă și misiune responsabilă**
 Mesaj cu prilejul tipăririi volumului dedicat personalității
 părintelui Vitalie BOROVOI (1916-2008) 143

- ◆ Mesaj adresat Protopresbiterului Heikki Theodoros HUTTUNEN,
 Secretarul General al Conferinței Bisericilor Europene,
 7 martie 2016..... 145

- ◆ Mesaj adresat Preafericitului Părinte KIRIL, Patriarhul Moscovei
 și al întregii Rusii, cu ocazia celei de a patruzecoa aniversări
 de la primirea Arhieriei, 14 martie 2016 147

- ◆ **Vocația tinerilor ortodocși astăzi: comuniune
 și responsabilitate**
 Mesaj la Consfătuirea Națională a Asociației Studenților
 Creștini Ortodocși Români (A.S.C.O.R.) și a Ligii Tinerilor Creștini
 Ortodocși Români (L.T.C.O.R.), București, 25-27 martie 2016 149

- ◆ **Lumină și oglindă a vieții unei eparhii**
 Mesaj la împlinirea a 130 de ani de la înființarea
 periodicului bisericesc *Foaia Diecezană*,
 buletinul oficial al Episcopiei Caransebeșului..... 153

- ◆ **Felicitări și binecuvântări la ceas aniversar**
 Mesaj cu prilejul Zilei Jandarmeriei Române,
 3 aprilie 2016 157

- ◆ **Regele CAROL I, ctitor și restaurator de lăcașuri sfinte, sprijinitor al edificării Catedralei Naționale și susținător al autocefaliei Bisericii Ortodoxe Române**
Mesaj la Sesiunea solemnă *Domnitorul Carol I – 150 de ani de la urcarea pe tronul României*, organizată de Academia Română, 9 mai 2016159

- ◆ Mesaj adresat Casei Regale a României la sărbătoarea *Zilei Naționale a Regalității*, 10 mai 169

- ◆ **Copiii și tinerii, mărturisitori ai bucuriei Învierii lui Hristos**
Mesaj cu prilejul celei de-a doua ediții a spectacolului „*De la moarte la Înviere*”, organizat de *Liga Tinerilor Creștini Ortodocși Români – Filiala Sector 6 București*, cu sprijinul *Protoieriei Sector 6 Capitală* și în parteneriat cu *Opera Comică pentru Copii, ISMB Sector 6, APOR – Filiala Sector 6* și Centrul de presă *Basilica* al Patriarhiei Române, București, 12 mai 2016 171

- ◆ **O coloană de lumină a literaturii române din Moldova – Academicianul Constantin CIOPRAGA**
Mesaj adresat cu prilejul aniversării a 100 de ani de la nașterea regretatului Academician Constantin Ciopraga (1916-2016), 12 mai 2016175

- ◆ **Femeile mironosițe – modele de curaj în mărturisirea Învierii lui Hristos**
Mesaj la *Duminica Mironosițelor*, 15 Mai 2016.....177

- ◆ **O școală teologică ortodoxă cu o vastă lucrare misionară în poporul român**
Mesaj la aniversarea a 230 de *învățăământ teologic ortodox neîntrerupt la Sibiu*, 16-22 mai 2016 181

- ◆ **Un sat frumos într-un oraș mare – Muzeul Național al Satului „Dimitrie Gusti”, la aniversarea a 80 de ani**
Mesaj la ceremonia de deschidere a aniversării a 80 de ani de activitate a *Muzeului Național al Satului „Dimitrie Gusti”*, 17 mai 2016185

- ◆ **Două decenii de activitate didactică și misionară**
 Mesaj cu prilejul aniversării a 20 de ani de la înființarea Seminarului Teologic Ortodox „Sfinții Împărați Constantin și Elena” din Piatra Neamț (1996-2016), 23 mai 2016..... 189
- ◆ **Binecuvântare și încurajare pentru examene**
 Mesaj adresat copiilor și tinerilor în perioada susținerii examenelor școlare, 25 mai 2016.....193
- ◆ Mesaj adresat cu prilejul aniversării zilei de naștere a Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop IUSTINIAN Chira, 28 mai 2016195
- ◆ **Sfântul Apostol Pavel în dialog cu filosofi**
 Mesaj adresat participanților la cea de-a XXII-a ediție a manifestărilor închinare Sfântului Apostol Pavel, Veria, 2-4 iunie 2016197
- ◆ Mesaj adresat cu prilejul aniversării zilei de naștere a Înaltpreasfințitului Părinte TIMOTEI, Arhiepiscopul Aradului, 4 iunie.....201
- ◆ **Familia creștină – binecuvântare a iubirii lui Dumnezeu pentru umanitate**
 Mesaj la Duminica Părinților și a Copiilor, 5 iunie 2016..... 203
- ◆ **Sfințire și Binecuvântare în Landul Bavaria**
 Mesaj la sfințirea bisericii Parohiei ortodoxe românești cu hramurile *Întâmpinarea Domnului și Sfânta Muceniță Ecaterina* din Aschaffenburg, Germania, 12 iunie 2016..... 207
- ◆ **O nouă poartă a cerului în Arhiepiscopia Romanului și Bacăului**
 Mesaj la sfințirea bisericii cu hramul *Sfântul Mare Mucenic Dimitrie, Izvorătorul de Mir*, parohia Goioasa, comuna Agăș, Protopopiatul Moinești, jud. Bacău, 24 iulie 2016..... 211

- ◆ Mesaj adresat Preafericitului Părinte ANASTASIOS, Arhiepiscopul Tiranei, Düresului și al întregii Albanii, cu ocazia aniversării a 24 de ani de la întronizarea Sa ca Primat al Bisericii Ortodoxe a Albaniei, 2 august 2016 217
- ◆ **Tinerii – prezentul dinamic și viitorul creativ al Bisericii**
Mesaj la *Duminica românilor migranți*, 21 august 2016..... 219
- ◆ Mesaj adresat Sanctității Sale BARTOLOMEU, Arhiepiscop al Constantinopolului – Noua Romă și Patriarh Ecumenic, cu ocazia zilei Sale onomastice, 25 august 2016 223
- ◆ **Bucurie și binecuvântare la Salzgitter**
Mesaj la sfințirea picturii bisericii Parohiei ortodoxe românești „Învierea Domnului” din Salzgitter, Germania, 28 august 2016 225
- ◆ **Întâlnirea Tinerilor Ortodocși din Toată Lumea, București 2016 – bucuria comuniunii și dinamica misiunii creștine**
Mesaj la festivitatea de încheiere a *Întâlnirii Tineretului Ortodox din Toată Lumea*, București, 1-4 septembrie 2016 229
- ◆ **Martiriul ca pecete a comuniunii eclesiale potrivit credinței ortodoxe**
Mesaj adresat participanților la cea de-a XXIV-a Conferință interconfesională internațională de spiritualitate Ortodoxă, Bose (Italia), 7-10 septembrie 2016 233
- ◆ **Binecuvântare pentru un nou an școlar**
Mesaj cu prilejul începutului noului an școlar 2016-2017..... 237
- ◆ **Binecuvântare pentru participanții la Congresul Național „Hristos împărtășit copiilor”**
Mesaj adresat participanților la al IX-lea Congres Național „Hristos împărtășit copiilor”, Centrul Național pentru Formare Continuă „Dumitru Stăniloae”, București, 19-21 septembrie 2016 241

- ◆ **Educația religioasă și teologică – formare pentru viață**
 Mesaj la cel de-al VII-lea Congres al Facultăților de Teologie Ortodoxă din Patriarhia Română, intitulat: „Misiune și educație religioasă. Rolul Facultăților de Teologie în contextul învățământului religios”, Alba Iulia, 10-11 octombrie 2016 245
- ◆ **Întâlnirea cu sfinții ne aduce bucurie și binecuvântare în suflet**
 Mesaj către pelerini adresat cu ocazia sărbătorii Sfintei Cuvioase Parascheva de la Iași, 14 octombrie 2016..... 249
- ◆ Mesaj adresat Sanctității Sale BARTOLOMEU I cu ocazia celei de-a 25-a aniversări a alegerii și întronizării Sale ca Arhiepiscop al Constantinopolului - Noua Romă și Patriarh Ecumenic, 22 octombrie 2016 251
- ◆ Mesaj adresat Preafericirii Sale TEODOR al II-lea la cea de-a douăsprezecea aniversare de la întronizarea Sa ca Papă și Patriarh al Alexandriei și al Întregii Africi, 24 octombrie 2016 253
- ◆ Mesaj adresat cu ocazia zilei de naștere a Majestății Sale Regele MIHAI I al României, 25 octombrie 2016 255
- ◆ **Muzica bisericească – izvor de bucurie și de formare duhovnicească**
 Mesaj pentru etapa finală a Festivalului-Concurs Național de Muzică Bisericească *Lăudați pe Domnul!*, ediția a 9-a, Palatul Patriarhiei, 27 octombrie 2016 257
- ◆ **Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” din cadrul Universității „Aurel Vlaicu” din Arad la moment aniversar – 25 de ani de existență**
 Mesaj la aniversarea a 25 de ani de la redeschiderea Facultății de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” a Universității „Aurel Vlaicu” din Arad, 30 octombrie-2 noiembrie 2016 261

- ◆ **Evanghelia iubirii lui Iisus Hristos – temelie pentru apărarea demnității persoanei umane**
Mesaj adresat participanților la cea de-a 28-a Consfătuire Panortodoxă a reprezentanților Bisericilor Ortodoxe și Sfintelor Mitropolii despre erezii și parareligii, cu tema: *Învățăături eretice și oculte cu privire la om și la drepturile omului*, Agrinion, Grecia, 31 octombrie-2 noiembrie 2016 265

- ◆ Mesaj adresat Preafericirii Sale HRISOSTOM II, Arhiepiscop de Noua-Justiniana și al Întregului Cipru, cu ocazia zilei Sale onomastice, 13 noiembrie 2016 269

- ◆ Mesaj adresat cu prilejul aniversării zilei de naștere a Preafericitului Părinte KIRIL, Patriarhul Moscovei și al Întregii Rusii, 20 noiembrie 2016..... 271

- ◆ Mesaj adresat Preafericirii Sale TEOFIL III, la cea de-a unsprezecea aniversare de la întronizarea Sa ca Patriarh al Ierusalimului, 22 noiembrie 2016..... 273

- ◆ **Aniversare solemnă a două Constituții ale României**
Mesaj la Adunarea solemnă dedicată împlinirii a 150 de ani de la adoptarea Constituției din 1866 și a 25 de ani de la adoptarea Constituției din 1991, eveniment organizat de Senatul României, Camera Deputaților, Curtea Constituțională și Academia Română, la Palatul Patriarhiei, 25 noiembrie 2016 275

- ◆ **Pelerinajul – mărturisire a credinței și îmbogățire a vieții spirituale**
Mesaj la cel de-al doilea Congres Panelen privind Pelerinajele, intitulat „Pelerinajele ca mijloc de dezvoltare turistică. Studiu de caz (prefectura) Pieria”, Leptokarya, Pieria, Grecia, 25-27 noiembrie 2016 277

- ◆ **Dreptatea și iubirea – coordonate esențiale ale vieții umane**
 Mesaj la întrunirea Procurorilor de pe lângă *Înalta Curte de Casație și Justiție și Curtea de Apel București*, în cadrul *Asociației Procurorilor din România*, București,
 14 decembrie 2016281

- ◆ Mesajul de Crăciun al Preafericitului Părinte DANIEL,
 Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române,
 25 decembrie 2016 285

- ◆ **Preasfințitul Părinte Episcop IUSTIN, noul arhipăstor al Maramureșului și Sătmarului – Un ierarh dinamic și misionar** Mesaj adresat cu ocazia întronizării Preasfințitului Părinte Iustin Hodea, ca Episcop al Maramureșului și Sătmarului, 27 decembrie 2016 287

CAPITOLUL IV CUVÂNTĂRI

- ◆ **Țiimpul vieții pământești este dăruit oamenilor spre a se pregăti pentru viața cerească**
 Cuvântul Preafericitului Părinte DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, rostit la *Slujba ce se săvârșește în noaptea trecerii dintre ani (2015-2016)*, la Catedrala patriarhală 293

- ◆ **2016 – „Anul omagial al educației religioase a tineretului creștin ortodox” și „Anul comemorativ al Sfântului Ierarh Martir Antim Ivireanul și al tipografilor bisericești”**
 Cuvântul Preafericitului Părinte DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, rostit la 1 ianuarie 2016, în Catedrala patriarhală, cu prilejul proclamării anului 2016 drept *Anul omagial al educației religioase a tineretului creștin ortodox și Anul comemorativ al Sfântului Ierarh Martir Antim Ivireanul și al tipografilor bisericești* 299

- ◆ **Biserica Ortodoxă Română și conștiința națională a poporului român**
Cuvântul Preafericitului Părinte DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, rostit în cadrul Adunării Generale a Academiei Române, cu prilejul *Zilei Culturii Naționale*, ziua de naștere a poetului național Mihai Eminescu, vineri, 15 ianuarie 2016..... 307
- ◆ **O viziune pastorală dinamică asupra sinodalității**
Cuvântul Preafericitului Părinte DANIEL, Patriarhul României, în deschiderea lucrărilor *Sinaxei Întâistătătorilor Bisericii Ortodoxe Autocefale*, 22-27 ianuarie 2016, la Centrul Ortodox al Patriarhiei Ecumenice de la Chambésy, Elveția..... 315
- ◆ **Dimensiunea religioasă a operei lui Dimitrie Cantemir**
Prelegerea Preafericitului Părinte DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, cu ocazia decernării titlului de *Doctor Honoris Causa*, din partea Universității Creștine „Dimitrie Cantemir” din București, 22 martie 2016 319
- ◆ **Un far al științei și culturii românești. Binecuvântare la ceas aniversar pentru Academia Română**
Cuvântul Preafericitului Părinte DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, la *Aniversarea a 150 de ani de la înființarea Academiei Române*, luni, 4 aprilie 2016 333
- ◆ **Basmul românesc – expresie a înțelepciunii poporului credincios**
Cuvântul rostit de Preafericitul Părinte DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, marți, 05 aprilie 2016, la încheierea Proiectului „*Culori radiofonice în 1001 de voci*”, realizat de Radio TRINITAS în perioada mai 2014-februarie 2016..... 337
- ◆ **Importanța dialogului dintre teologie, filosofie și știință**
Prelegere susținută cu ocazia decernării titlului de *Doctor Honoris Causa* de către Universitatea Politehnica București, joi, 14 aprilie 2016..... 343

- ◆ **Continuitate și noutate în arta religioasă**
 Cuvântul Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, cu prilejul Conferinței Naționale „Unitate dogmatică și specific național în pictura bisericească”, ediția a 4-a, cu tema „Continuitate și noutate în arta religioasă”, Palatul Patriarhiei, 12-13 mai 2016..... 355
- ◆ **Icoana – limbaj liturgic și artistic**
 Cuvânt de binecuvântare al Preafericitului Părinte DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, la vernisarea expoziției „Icoana ortodoxă – lumina credinței”, ediția a V-a, 2016; Cuvânt înainte al Preafericitului Părinte DANIEL pentru catalogul expoziției „Icoana ortodoxă – lumina credinței”, ediția a V-a, 2016361
- ◆ **Educația copiilor și tinerilor – cea mai valoroasă investiție**
 Cuvântul Preafericitului Părinte DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, la deschiderea lucrărilor Conferinței pastoral-misionare de primăvară a clericilor din Arhiepiscopia Bucureștilor, Palatul Patriarhiei, București, 30 mai 2016 365
- ◆ **Întâlnirea tinerilor ortodocși din toată lumea, București 2016**
Credința în Iisus Hristos – izvor de bucurie
 Cuvântul Preafericitului Părinte DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, la festivitatea de deschidere a *Întâlnirii Tinerilor Ortodocși din Toată Lumea*, București, 1-4 septembrie 2016..... 373
- ◆ **Educația religioasă – formarea tinerilor pentru viață**
 Cuvântul Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, cu ocazia Congresului Internațional de Teologie *Educația religioasă a tinerilor în contextul secularizării actuale*, București, Palatul Patriarhiei, 3-7 septembrie 2016 379
- ◆ **Recunoștință și prețuire pentru activitate umanitară exemplară**
 Cuvântul Preafericitului Părinte Patriarh DANIEL, la întâlnirea cu voluntarii activi în Proiectul SĂNĂTATE PENTRU SATE, Palatul Patriarhiei, sâmbătă, 15 octombrie 2016391

- ◆ **Iubirea martirilor pentru Hristos este mai tare decât teama de moarte**
Cuvântul Preafericitului Părinte DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, adresat cu ocazia primirii la București a moaștelor Sfântului Apostol, Întâiul Mucenic și Arhidiacon Ștefan, sâmbătă, 22 octombrie 2016 395

- ◆ **O demnitate mai înaltă înseamnă o responsabilitate mai mare**
Cuvântul Preafericitului Părinte DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, adresat în Catedrala patriarhală cu prilejul *Ceremoniei de ridicare în demnitatea de Mitropolit a Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Nicolae al celor două Americi*, duminică, 30 octombrie 2016 401

- ◆ **Sfântul Antim Ivireanul – tipograf misionar și mitropolit jertfelnic**
Cuvântul Preafericitului Părinte Patriarh Daniel la deschiderea lucrărilor *Conferinței pastoral-misionare de toamnă* a clerului din Arhiepiscopia Bucureștilor, Palatul Patriarhiei, luni, 7 noiembrie 2016409

- ◆ **Memorial artistic și mărturisire a credinței**
Cuvântul Preafericitului Părinte DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, la spectacolul de teatru „*Brâncoveanu și Ivireanul, iubire de Biserică și de Neam*”, organizat de Protopopiatul Sector 2 Capitală și Liga Tinerilor Creștini Ortodocși Români, filiala Sector 2, în parteneriat cu Compania teatrală „Zona”, la Palatul Patriarhiei, duminică, 13 noiembrie 2016 419

- ◆ **Biruință prin jertfă. Demnitate prin unire**
Cuvântul Preafericitului Părinte DANIEL, Patriarhul României, susținut la Academia Română, în cadrul sesiunii solemne cu tema: *Marea Unire din 1918 – Începutul Primului Război Mondial*, luni, 28 noiembrie 2016 425

- ◆ **Copiii – chipuri de lumină cultivate prin credință și iubire**
Cuvântul Preafericitului Părinte DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, la ediția a opta a *Spectacolului cultural-artistic „Sfântul Nicolae în mijlocul copiilor”*, organizat de Sectorul învățământ și activități cu tineretul al Arhiepiscopiei Bucureștilor, în Aula Magna Teoctist Patriarhul a Palatului Patriarhiei, luni, 5 decembrie 2016..... 433
- ◆ **Anotimpul colindelor și al darurilor**
Cuvântul Preafericitului Părinte DANIEL, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, la concertul de colinde „Răsăritul cel de Sus” al Patriarhiei Române, Palatul Patriarhiei, 16 decembrie 2016 437

CAPITOLUL V CONDOLEANȚE

- ◆ **Mesaj de condoleanțe adresat familiei tinerei Angela Oprea,**
trecută la Domnul în urma incendiului din Chișinău,
9 ianuarie 2016 443
- ◆ **Mesaj de condoleanțe adresat familiei doamnei Irina Mazilo,**
trecută la Domnul în urma incendiului din Chișinău,
9 ianuarie 2016 445
- ◆ **Preotul Ilie Petre (1934-2016), ostenitor înțelept
în slujirea credincioșilor**
Mesaj de condoleanțe la slujba de înmormântare a părintelui Ilie Petre, fost preot slujitor la biserica Parohiei „Sfântul Sava”, Protopopiatul Ploiești Sud, 22 ianuarie 2016 447
- ◆ **Un ilustru istoric și arheolog român – Academicianul
Alexandru Vulpe (1931-2016)**
Mesaj de condoleanțe la slujba de înmormântare a domnului academician Alexandru Vulpe, 11 februarie 2016 451

- ◆ **Ostenitor smerit în slujirea aproapelui – Preotul Gheorghe Tudorache (1957-2016)**
Mesaj de condoleanțe la slujba de înmormântare a părintelui Gheorghe Tudorache (1957-2016), fost preot paroh la Parohia Cuvioasa Parascheva și Sfântul Ioan Rusu, 18 februarie 2016 455

- ◆ **Mesaj de condoleanțe adresat Preafericirii Sale Kiril, Patriarhul Moscovei și al întregii Rusii,**
cu prilejul accidentelor miniere care au survenit în nordul orașului Vorkuta din Rusia, 3 martie 2016 457

- ◆ **Un preot harnic, erudit și smerit – Părintele Ioan Crîngașu (1958-2016)**
Mesaj de condoleanțe la slujba de înmormântare a părintelui Ioan Crîngașu, fost preot slujitor la biserica Sfântul Dumitru – Colentina, Protopopiatul Sector II Capitală, 8 martie 2016 459

- ◆ **Mesaj de condoleanțe adresat la slujba de înmormântare a domnului academician Solomon Marcus,**
17 martie 2016 463

- ◆ **Mesaj de compasiune și solidaritate cu poporul belgian**
adresat în urma atentatului terorist de la Bruxelles,
22 martie 2016 465

- ◆ **Un slujitor jertfelnic și răbdător – Preotul Traian Bîrsan (1945-2016)**
Mesaj de condoleanțe la slujba de înmormântare a părintelui Traian Bîrsan, fost preot îmbisericit la biserica „Buna Vestire și Învierea Domnului” din Sibiu, 25 martie 2016 467

- ◆ **Părintele Alexandru Moțoc – slujitor harnic și milostiv al Bisericii noastre**
Mesaj de condoleanțe la slujba de înmormântare a părintelui Alexandru Moțoc, Inspector general bisericesc la Cancelaria Sfântului Sinod, 27 martie 2016 469

- ◆ **Un savant credincios, smerit și nobil –
Academicianul Valeriu Cotea**
Mesaj de condoleanțe la slujba de înmormântare
a Acad. Valeriu D. Cotea, Iași, 23 aprilie 2016..... 475
- ◆ **Un primar credincios, harnic și înțelept**
Mesaj la slujba de înmormântare a domnului deputat Neculai
Rățoi, fost primar al municipiului Pașcani, 27 aprilie 2016 479
- ◆ **O soție și o mamă iubitoare, rugătoare către Dumnezeu**
Mesaj de condoleanțe la slujba de înmormântare
a doamnei Dorina-Petruța Simion, soția Preacucernicului
Părinte Ionuț Simion de la parohia *Jilava I*,
Protopopiatul Ilfov Sud, 2 mai 2016 483
- ◆ **Șapte ani de la trecerea la Domnul a episcopului
Ioachim Mareș**
Mesaj adresat la pomenirea de șapte ani de la trecerea la viața
veșnică a episcopului Ioachim Mareș, Bacău, 7 mai 2016 487
- ◆ **Patru decenii de slujire în Biserica Ortodoxă**
Mesaj de condoleanțe la funeraliile părintelui protopop Ignatie
Peckstadt, fost preot slujitor la parohia *Sfântul Apostol Andrei*
din Gent - Flandra, Belgia, 14 mai 2016..... 491
- ◆ **Păstor harnic al multor credincioși din parohii diferite –
Preotul Dinu Georgescu (1928-2016)**
Mesaj de condoleanțe la slujba de înmormântare a părintelui
Dinu Georgescu, fost preot slujitor al bisericii *Bucov*,
Protopopiatul Ploiești Nord, 15 mai 2016 493
- ◆ **Mesaj de condoleanțe adresat Familiei Domnului Inginer
Petre Badea, Președintele Societății Aedificia Carpați,**
15 mai 2016 495
- ◆ **Mesaj de condoleanțe pentru familiile îndoliate ale membrilor
echipajului SMURD trecuți la Domnul în accidentul aviatic**
din Republica Moldova, 2 iunie 2016 497

- ◆ **Un păstor harnic și blând – Preotul Răducan Zaharia (1947-2016)**
Mesaj de condoleanțe la slujba de înmormântare a părintelui Răducan Zaharia, fost preot slujitor la biserica Parohiei *Ghermănești*, comuna Snagov, Protopopiatul Ilfov Nord, 9 iulie 2016499

- ◆ **Maestrul Radu Beligan – simbol al Teatrului Național**
Mesaj de condoleanțe la slujba de înmormântare a Domnului Radu Beligan, București, 23 iulie 2016501

- ◆ **Majestatea Sa Regina Ana a României – model de curaj, noblețe și modestie**
Mesaj de condoleanțe adresat Familiei Regale a României, la trecerea din această viață a Majestății Sale Regina Ana a României, 1 august 2016..... 503

- ◆ **O mamă evlavioasă și fică vrednică a Bisericii – Dumitra Badea**
Mesaj de condoleanțe adresat Familiei Domnului Inginer Petre Badea, Președintele Societății Aedificia Carpați, 13 august 2016..... 507

- ◆ **Femeie credincioasă și o profesoară talentată – Preoteasa Elena Olteanu (1974-2016)**
Mesaj de condoleanțe la înmormântarea Doamnei Elena Olteanu, Giula, Ungaria, 28 august 2016.....509

- ◆ **Un intelectual erudit și harnic – Domnul Profesor Gheorghe Vasilescu**
Mesaj de condoleanțe la slujba de înmormântare a Domnului Gheorghe Vasilescu, biserica *Buna Vestire – Belu*, 13 septembrie 2016..... 511

- ◆ **Preotul Vasile Popescu-Bordeni (1927-2016) - misionar devotat al Bisericii lui Hristos**
Mesaj de condoleanțe la slujba de înmormântare a părintelui Vasile Popescu – Bordeni, fost preot paroh la Catedrala *Sfântul Ioan Botezătorul* din Ploiești, Protopopiatul Ploiești Sud, 18 septembrie 2016515

- ◆ **Părintele Ioan Baroian (1942-2016) – pildă de iubire și slujire jertfelnică**
 Mesaj de condoleanțe la slujba de înmormântare a părintelui Ioan Baroian, fost preot paroh la Biserica Sfânta Treime din Ploiești, Protopopiatul Ploiești Sud, 19 septembrie 2016.....517

- ◆ **Preotul Gheorghe Dragomir (1923-2016) – Păstor blând al Bisericii lui Hristos**
 Mesaj de condoleanțe la slujba de înmormântare a părintelui Gheorghe Dragomir, fost preot paroh al Parohiei Adormirea Maicii Domnului – Moara Săracă din comuna Moara Vlășiei, Protoieria Ilfov Nord, 25 septembrie 2016519

- ◆ **Mesaj de condoleanțe adresat la înmormântarea Doamnei Georgeta Lăzurcă, mama Doamnei Carmen Iohannis,**
 9 octombrie 2016..... 523

- ◆ **Un creștin evlavios și înțelept – Petre Vasile Gogescu (1946-2016)**
 Mesaj de condoleanțe la slujba de înmormântare a domnului Petre Vasile Gogescu, tatăl Înaltpreasfințitului Părinte Varsanufie, Arhiepiscopul Râmnicului, biserica parohiei Ciorogârla, Protoieria Ilfov Sud, 15 octombrie 2016 525

- ◆ **Îndrumător duhovnicesc al credincioșilor și bun chivernisitor al bunurilor parohiale – Preotul Ioan-Enache Sibianu**
 Mesaj de condoleanțe la slujba de înmormântare a preotului Ioan-Enache Sibianu de la Biserica Sfântul Vasile – Cotroceni, Protopopiatul Sector 6 București, sâmbătă, 15 octombrie 2016..... 527

- ◆ **Mesaj de condoleanțe la trecerea din această viață a domnului Ioan Filimon, tatăl Preasfințitului Părinte Mihail, Episcopul Australiei și Noii Zeelande, 22 octombrie 2016.....531**

Respect pentru oameni și cărți

- ◆ **Mesaj de condoleanțe la trecerea din această viață a Înaltpreasfințitului Părinte Arhiepiscop Iustinian – arhiepiscopul Maramureșului și Sătmarului,**
30 octombrie 2016 533

- ◆ **Mesaj de consolare și comuniune la un an de la tragedia din Clubul Colectiv, 30 octombrie 2016** 535

- ◆ **Un ierarh luptător, un păstor dinamic și un mare patriot – Arhiepiscopul Justinian Chira (1921-2016)**
Mesaj de condoleanțe la slujba de înmormântare a Arhiepiscopului Justinian al Episcopiei Ortodoxe Române a Maramureșului și Sătmarului, oficiată în Catedrala Episcopală „Sfânta Treime“ din Baia Mare, 3 noiembrie 2016 537

- ◆ **Doamna preoteasă Viorica Iosefina Pârvu (1935-2016), profesoară distinsă și mamă jertfelnică**
Mesaj de condoleanțe la slujba de înmormântare a Doamnei preotese Viorica Iosefina Pârvu, biserica Parohiei *Iancu Nou* – Bălăneanu, Protopopiatul 2 Capitală, 19 noiembrie 2016 541

- ◆ **Părintele Constantin Tulpan (1948-2016), vrednic slujitor al Bisericii lui Hristos**
Mesaj de condoleanțe la slujba de înmormântare a părintelui Constantin Tulpan, fost preot slujitor la biserica *Dudești – Cioplea I*, Protopopiatul Sector 3 Capitală, 20 noiembrie 2016 543

- ◆ **Părintele profesor dr. Alexandru Stan (1941-2016), vrednic păstor și dascăl de Teologie**
Mesaj de condoleanțe la slujba de înmormântare a părintelui profesor dr. Alexandru Stan, fost preot slujitor al bisericii *Sfântul Andrei – Parva*, Protopopiatul Sector 6 Capitală, 20 noiembrie 2016 545

- ◆ **Mesaj de condoleanțe adresat Sanctității Sale Tawadros al II-lea, Papă și Patriarh al Bisericii Copte**, pentru creștinii uciși în atentatul terorist comis în biserica „Sfinții Apostoli Petru și Pavel” a comunității copte din Cairo, 11 decembrie 2016549
- ◆ **Iubitor al patrimoniului cultural românesc și sprijinitor al Bisericii străbune**
Mesaj de condoleanțe la înmormântarea domnului arhitect Nicolae Dan, fost director al Direcției Monumentelor Istorice din cadrul Ministerului Culturii, 24 decembrie 2016551

CAPITOLUL VI

PASTORALE ȘI SCRISORI IRENICE

- ◆ **Ortodoxia, calea împărătească a Evangheliei**
Pastorala Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române la Duminica Ortodoxiei din anul Domnului 2016.....555
- ◆ **Ucenicii lui Hristos - martori și vestitori ai Învierii Lui**
Pastorală la Praznicul Învierii Mântuitorului nostru Iisus Hristos – 2016 565
- ◆ **Pastorala Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române la prima Duminică a Postului Nașterii Domnului din anul 2016**, privind însemnătatea Anului Omagial al *Educației religioase a tineretului creștin ortodox și al comemorării Sfântului Ierarh Martir Antim Ivireanul și al tipografilor bisericești* 575
- ◆ **Nașterea lui Hristos: Programul lui Dumnezeu pentru viața lumii**
Pastorală la Praznicul Nașterii Mântuitorului nostru Iisus Hristos..... 583

Respect pentru oameni și cărți

- ◆ **Scrisoare irenică adresată Sanctității Sale Bartolomeu, Arhiepiscop al Constantinopolului – Noua Romă și Patriarh Ecumenic**, cu ocazia Praznicului Învierii Mântuitorului nostru Iisus Hristos – 2016 593
- ◆ **Scrisoare irenică adresată Sanctității Sale Bartolomeu, Arhiepiscop al Constantinopolului – Noua Romă și Patriarh Ecumenic**, cu ocazia Praznicului Nașterii Mântuitorului nostru Iisus Hristos – 2016 595

CAPITOLUL VII PREFEȚE

- ◆ **Binecuvântare**
Cuvânt înainte la lucrarea „*Sfântul Ioan Gură de Aur – Despre citirea Sfintei Scripturi*”
Editura Cuvântul Vieții 599
- ◆ **Binecuvântare**
Cuvânt înainte la lucrarea „*Dialoguri pastorale despre Misiunea Bisericii în rândul tinerilor*”
Editura Cuvântul Vieții 603
- ◆ **Pelerinajul de Florii – înaintare spirituală spre marele praznic al Învierii Domnului. Cuvânt către pelerini**
Cuvânt înainte la broșura „*Intrarea Domnului în Ierusalim. Rânduiala pelerinajului de Florii*”
Editura Cuvântul Vieții 609
- ◆ **Binecuvântare**
Cuvânt înainte la lucrarea *Predici și îndrumări omiletice, Scrieri I*
Autor: Arhimandrit Benedict Ghiuș
Editura Cuvântul Vieții 615

- ◆ **Binecuvântare**
Cuvânt înainte la monografia „Schitul din Iuncă.
Mănăstirea Sfântul Nicolae-Sitaru”
Editura Cuvântul Vieții 619

- ◆ **Cuvânt înainte la lucrarea „Sfântul Antim Ivireanul –
Despre păstorirea credincioșilor”**
Editura Cuvântul Vieții 623

- ◆ **Binecuvântare**
Cuvânt înainte la lucrarea „Colecția de artă a Patriarhiei
Române. Catalogul muzeului de la Mănăstirea Antim”
Editura Cuvântul Vieții 627

- ◆ **Cuvânt înainte la lucrarea „Artă și cultură eclezială în timpul
Sfântului Ierarh Antim Ivireanul”**
Editura Cuvântul Vieții 631

- ◆ **Cuvânt înainte la lucrarea „Monahi tipografi de altădată”**
Coordonator: Timotei Prahoveanu,
Episcop vicar al Arhiepiscopiei Bucureștilor
Editura Cuvântul Vieții 637

- ◆ **Binecuvântare**
Cuvânt înainte la lucrarea „Sfântul Ioan Gură de Aur –
Despre suferință și vindecare”
Editura Cuvântul Vieții 641

- ◆ **Cuvânt înainte la monografia „Biserica Domnească din Bușteni –
125 de ani de istorie”**
Autor: Preot Gheorghe Virgil Grigore
Editura Cuvântul Vieții 645

- ◆ **Sfinții, călăuzitorii noștri pe calea mântuirii**
Cuvânt către pelerini publicat în broșura
„Sfinții, călăuzitorii noștri pe calea mântuirii”, cu ocazia
prăznuirii Sfântului Cuvios Dimitrie cel Nou, Ocrotitorul
Bucureștilor, hramul Catedralei patriarhale 649

Respect pentru oameni și cărți

- ◆ **Cuvânt înainte la volumul „Almanahul Credința 2016”**
al Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a celor două Americi
Editura *Arhiepiscopiei Ortodoxe Române a celor două Americi* 653

- ◆ **2017 – Anul omagial al sfințelor icoane, al iconarilor și
pictorilor bisericești și Anul comemorativ Justinian Patriarhul
și al apărătorilor Ortodoxiei în timpul comunismului**
Cuvânt înainte la volumul „Anuarul liturgic și tipiconal – 2017”
Editura *Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă* 657

- ◆ **Cuvânt înainte la „Sfânta și Dumnezeiasca Evanghelie”** – ediție
omagială: anul comemorativ al tipografilor și al miniaturiştilor
și împlinirea a 550 de ani de la fondarea Mănăstirii Putna
Editura *Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă* 665

- ◆ **Cuvânt înainte la lucrarea „Mica Biblie”**
Editura *Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă* 671

- ◆ **Cuvânt înainte la „Noul Testament cu Psalmii”**
Editura *Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă* 675

- ◆ **Cuvânt înainte la antologia muzicală „Cântări omofone”**
pe notație liniară, ediție îngrijită de Pr. Prof. Nicu Moldoveanu
Editura *Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă* 679

- ◆ **Cuvânt înainte la lucrarea „Slujba Sfântului Cuvios Dimitrie
cel Nou Ocrotitorul Bucureștilor”** pe notație psaltică
Editura *Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă* 683

- ◆ **Sfânta Taină a Cununiei – temelia familiei creștine**
Cuvânt înainte la „Slujba Logodnei și Cununiei”
Editura *Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă* 687

- ◆ **Iubirea jertfelnică a eroilor trebuie cinstită cu recunoștință**
Cuvânt înainte la lucrarea „Parastasul pentru eroi”
Editura *Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă* 701

- ◆ **Cuvânt înainte la lucrarea „Filocalia sau culegere din scrierile Sfinților Părinți care arată cum se poate omul curăți, lumina și desăvârși”**
Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă 707
- ◆ **Cuvânt înainte la volumul „Chipul evanghelic al lui Iisus Hristos”, Opere complete vol. 7**
Autor: Pr. prof. Dumitru Stăniloae
Editura Basilica 711
- ◆ **Cultul izvorât din credință deschide cultura spre eternitate**
Cuvânt înainte la lucrarea „Monahismul ortodox românesc. Istorie, contribuții și repertorizare”, volumul II: „Contribuții ale monahismului ortodox românesc la nivel național și internațional” Editura Basilica 715
- ◆ **Cuvânt înainte la lucrarea „300 de ani de la moartea martirică a Sfântului Ierarh Antim Ivireanul (1716-2016)”**
Editura Basilica 719
- ◆ **Cuvânt înainte la lucrarea „Sfântul Antim Ivireanul – Didahii”**
Editura Basilica 723
- ◆ **Cuvânt înainte la lucrarea „Antim Ivireanul – Scrisori”**
Editura Basilica 727
- ◆ **Cuvânt înainte la lucrarea „Antim Ivireanul – Scrieri”**
Editura Basilica 729
- ◆ **Creația – dar al iubirii lui Dumnezeu pentru om**
Cuvânt înainte la lucrarea „Lumina Celui Nevăzut: O privire teologică în raționalitatea Creației și teoriile științifice recente despre Univers”, vol. I
Autor: Diac. Adrian Sorin Mihalache
Editura Basilica 733

- ◆ **Cuvânt înainte la lucrarea „Părintele Victorin Oanele – Starețul neobosit al Mănăstirii Sihăstria”**
Editura Basilica..... 739

- ◆ **Cuvânt înainte la volumul „Sfântul și Marele Sinod al Bisericii Ortodoxe – Documente pregătitoare”**
Autor: Pr. Prof. Dr. Viorel Ioniță
Editura Basilica..... 743

- ◆ **Un far al științei și culturii românești**
Cuvânt înainte la lucrarea „Slujitori ai Bisericii Ortodoxe Române. Membri ai Academiei Române (1866-2016)
Editor coordonator: Pr. Mihai Hau, consilier patriarhal
Editura Basilica 747

- ◆ **Icoana – limbaj liturgic și artistic**
Cuvânt înainte pentru catalogul expoziției „Icoana ortodoxă – lumina credinței”, ediția a V-a
Editura Basilica..... 749

Cooperare misionară și cooperare socială

Expunere sintetică asupra activității de cooperare
în Arhiepiscopia Bucureștilor în anul 2016

În anul 2016, în cadrul Arhiepiscopiei Bucureștilor au funcționat 13 protopoplate, care totalizează 709 parohii (323 urbane și 386 rurale), 40 filii și 109 paraclise. La acestea se adaugă 43 unități monahale (35 mănăstiri și 8 schituri) și 539 cimitire parohiale și 157 unități clericale care deservește aceste unități de cult a fost de 1.131 preoți și 91 diaconi.

Biserica în societate

Membri ai Adunării eparhiale a Arhiepiscopiei Bucureștilor prezenți în cadrul ședinței din Sala Sinodală a Reședinței patriarhale

Report – sinteză citit în cadrul ședinței anuale a Adunării eparhiale a Arhiepiscopiei Bucureștilor, Reședința Patriarhală, 4 februarie 2016.

Cooperare misionară și responsabilitate socială*

Expunere sintetică asupra activității desfășurate
în Arhiepiscopia Bucureștilor în anul 2016

În anul 2016, în cadrul Arhiepiscopiei Bucureștilor au funcționat 13 protopopiate, care totalizează **709 parohii (323 urbane și 386 rurale)**, **40 filii și 109 paraclise**. La acestea se adaugă **43 unități monahale (35 mănăstiri și 8 schituri)** și **539 cimitire parohiale și mănăstirești**. Numărul de angajați clerici care deservește aceste unități de cult a fost de **1.131 preoți și 91 diaconi**.

*Membri ai Adunării eparhiale a Arhiepiscopiei Bucureștilor prezenți
în cadrul ședinței din Sala Sinodală a Reședinței patriarhale*

* Raport – sinteză citit în cadrul ședinței anuale a Adunării eparhiale a Arhiepiscopiei Bucureștilor, Reședința Patriarhală, 4 februarie 2016.

Alături de aceștia, în instituțiile socio-medicale, structurile de apărare ale statului și cimitirele de stat și-au desfășurat activitatea **128 preoți de caritate**. În ceea ce privește personalul din unitățile monahale, în anul 2016 au fost închinoviați **28 viețuitori**, au fost săvârșite **o rasoforie**, **4 tunderi în monahism** și au fost hirotoniți **4 ieromonahi** și **2 ierodiaconi**, numărul total al viețuitorilor din mănăstiri fiind de **758 persoane**. În anul 2016, au fost hirotoniți **31 preoți** și **9 diaconi**, care au fost numiți în posturile vacante prin concurs, iar **întru duhovnic au fost hirotesiiți 40 preoți**, în urma examenului de duhovnicie.

I. ACTIVITATEA ADMINISTRATIV-PASTORALĂ ȘI ECONOMIC-PATRIMONIALĂ

În anul 2016, în Arhiepiscopia Bucureștilor au fost înființate **2 parohii**, **târnosite 8 biserici și sfințite cu agheasmă 2 locașuri de cult și 4 capele**, unele dintre acestea fiind resfințite în urma recepționării lucrărilor de consolidare, restaurare sau renovare. La acestea se adaugă **punerea pietrei de temelie pentru o biserică nouă și o capelă mortuară**, lucrările la **cele 47 biserici, 13 capele și 2 paraclise mănăstirești aflate în construcție și la cele 69 biserici și 6 capele la care se execută lucrări de consolidare sau restaurare, precum și cele 221 biserici în curs de pictare sau restaurare a picturii**. În anul 2016 au fost recepționate lucrările de pictură la **41 biserici**.

În cuprinsul Arhiepiscopiei Bucureștilor, au fost oficiate, în anul 2016, **20.316 botezuri, 10.317 cununii și 19.015 înmormântări**.

Referitor la bunurile imobile bisericesti, în anul 2016 au fost continuate lucrările topo-cadastrale efectuate la mai multe obiective de interes eparhial și național, au fost intabulate drepturi de proprietate asupra unor bunuri imobile parohiale pentru mai multe unități de cult.

De asemenea, Arhiepiscopia Bucureștilor a finalizat procedurile privind **intabularea imobilelor Centrului eparhial** situate în

Preafericitul Părinte Patriarh DANIEL rostind cuvântul la deschiderea ședinței Adunării eparhiale a Arhiepiscopiei Bucureștilor

Str. Patriarhiei nr. 2 (Aleea Dealul Mitropoliei nr. 2-4-6), Aleea Dealul Mitropoliei nr. 17, Str. Patriarhiei nr. 25 (Aleea Dealul Mitropoliei nr. 12), Intrarea Miron Cristea nr. 1, 3, 5, 7 și 9.

Arhiepiscopia a susținut financiar, de asemenea, importante lucrări de consolidare și pictură în mozaic la Salonul Sfinților Români din Reședința Patriarhală și în zona Parcului Grădina Maicii Domnului aferent Reședinței Patriarhale. Au fost făcute investiții importante pentru reabilitarea și modernizarea Amfiteatrului „I.G. Coman” și a spațiilor anexe din cadrul Facultății de Teologie Justinian Patriarhul din București, precum și amenajarea și dotarea a **20 camere noi** pentru cazarea ierarhilor, preoților și diaconilor (Casa Clerului, din cadrul Centrului cultural-social „Iustin Patriarhul” al Arhiepiscopiei Bucureștilor).

Din punct de vedere financiar, Fabrica de lumânări Făclia Sfinților Români s-a menținut și în anul 2016 ca **principală sursă de venituri a Arhiepiscopiei Bucureștilor pentru susținerea lucrărilor misionare ale acesteia**. Totodată, Serviciul Colportaj a înregistrat o creștere a volumului de vânzări și o extindere a

Moment din timpul ședinței Adunării eparhiale a Arhiepiscopiei Bucureștilor

activităților specifice prin amenajarea magazinului *Daruri pentru pelerini* în incinta Gării de Nord din București, a Depozitului de aprovizionare și desfacere colportaj *Lumini de Sărbători III* din orașul Câmpina și a Depozitului *Lumini de Sărbători IV* din orașul Urlați, județul Prahova.

Veniturile obținute de Arhiepiscopia Bucureștilor din aceste activități economice **sunt folosite pentru a susține activitățile administrativ-pastorale, cultural-misionare, educaționale și social-filantropice începute în anii precedenți, precum și cele prevăzute pentru anul în curs.**

Arhiepiscopia Bucureștilor, prin Centrul eparhial, protoieriele și parohiile sale, a continuat să fie și în anul 2016 **cel mai mare susținător financiar** al Ziarului *LUMINA*, al postului *Radio TRINITAS* și al postului *TV TRINITAS*. Totodată, această arhiepiscopie este și **cea mai darnică eparhie în susținerea financiară a lucrărilor de construire a Catedralei Mântuirii Neamului (Catedrala Națională).**

Pentru creșterea calității vinului bisericesc, prin grija Cooperativei agricole *Via Domnului* (Mănăstirea Sfânta Maria - Urlați) a

Respect pentru oameni și cărți

fost finalizat procesul de *reconversie a plantațiilor cu viță-de-vie*, în suprafață totală de **40,4** ha, astfel încât la ora actuală întreaga suprafață viticolă, proprietate a Arhiepiscopiei Bucureștilor este cultivată cu soiuri nobile având un potențial productiv și calitativ ridicat (*Merlot, Fetească neagră, Cabernet Sauvignon, Fetească regală, Sauvignon blanc, Muscat Otonel*). Prin reconversia plantațiilor s-a putut aplica o tehnologie modernă a întreținerii viței-de-vie, iar prin intrarea pe rod a suprafețelor supuse reconversiei, vinificația s-a realizat direct pe soiuri și astfel au rezultat vinuri bisericești de calitate superioară, încât acestea sunt solicitate și de alte eparhii din Patriarhia Română, apreciind raportul calitate-preț. Cooperativa agricolă *Via Domnului* a **obținut în anul 2016 două diplome locul 1** pentru microîntreprinderi în județul Prahova – *domeniul cultivarea strugurilor*. Profitul financiar nu este unul mare, dar efortul este recompensat prin bucuria de-a cultiva tradiția vinurilor bisericești de calitate.

II. ACTIVITATEA CULTURAL-MISIONARĂ ȘI EDUCATIVĂ

În anul 2016, la Editura *Cuvântul Vieții* a Mitropoliei Munteniei și Dobrogei au fost publicate 16 lucrări înscrise în tematica anului 2016: *Anul omagial al educației religioase a tineretului creștin ortodox* și *Anul comemorativ al Sfântului Ierarh martir Antim Ivireanul și al tipografilor bisericești*, în colecția *Florilegii hrisostomice*, scrieri omiletice, albume de artă, monografii de parohii și mănăstiri, broșuri, Calendarul creștin-ortodox 2017 etc.

În ceea ce privește **învățământul teologic**, la încheierea anului universitar 2015-2016 erau înscriși la toate specializările Facultății de Teologie Ortodoxă *Justinian Patriarhul* a Universității din București **968 studenți**. La aceștia se adaugă și **404 masteranzi și doctoranzi**. La Seminarul Teologic Liceal Ortodox *Nifon Mitropolitul* din București au fost înscriși **191 elevi** pentru anul

Preafericitul Părinte Patriarh DANIEL prezentând sintetic activitatea desfășurată în Arhiepiscopia Bucureștilor în anul 2016

școlar 2015-2016. La Seminarul Teologic Liceal Ortodox Sfânta Filofteia - Mănăstirea Pasărea au fost înscrise **95 elevi** pentru anul școlar 2015-2016. În **învățământul religios** din școlile de stat activează **736 profesori de religie**, majoritatea având o rodnică activitate în rândul elevilor.

În anul 2016, în cadrul Seminarului Teologic Liceal Ortodox Nifon Mitropolitul din București a fost **înființată Școala Postliceală Sanitară Sfântul Ierarh Nectarie**, cu trei specializări pentru formarea de asistenți medicali: *medicină generală, farmacologie și balneofiziokinetoterapie și recuperare*, având în prezent **120 elevi și elevi**.

Un proiect important cu tinerii, în anul 2016, a fost organizarea și desfășurarea **Întâlnirii tinerilor ortodocși din toată lumea** la București între 1 și 4 septembrie. În cadrul evenimentului au participat 2.500 de tineri, care au luat parte la multiple activități, dintre care amintim: participarea la rugăciune comună, vizitarea obiectivelor principale ale municipiului București, organizarea de conferințe și activități culturale, dezbateri pe teme de interes

Preafericitul Părinte Patriarh DANIEL adresându-se membrilor Adunării eparhiale a Arhiepiscopiei Bucureștilor

general, organizarea unui concert de muzică pop etc. La toate aceste activități, tinerii participanți au fost însoțiți de cei peste 400 de voluntari ai Arhiepiscopiei Bucureștilor.

III. ACTIVITATEA SOCIAL-FILANTROPICĂ

Activitatea caritabilă a Arhiepiscopiei Bucureștilor se desfășoară la nivelul tuturor structurilor administrative ale eparhiei (protopopiate, parohii, mănăstiri) prin implicarea și responsabilizarea clericilor și mirenilor care fac parte din Biserică. Ea se manifestă în programe și proiecte multiple, urmărind sprijinirea unui număr cât mai mare de persoane aflate în dificultate prin:

Furnizarea de servicii sociale unor categorii diverse de persoane aflate în situație de dificultate, prin intermediul unor unități de asistență socială: *cantine sociale, centre de zi pentru copii, cămine pentru bătrâni, unități medicale, centre de găzduire în regim de urgență* etc.;